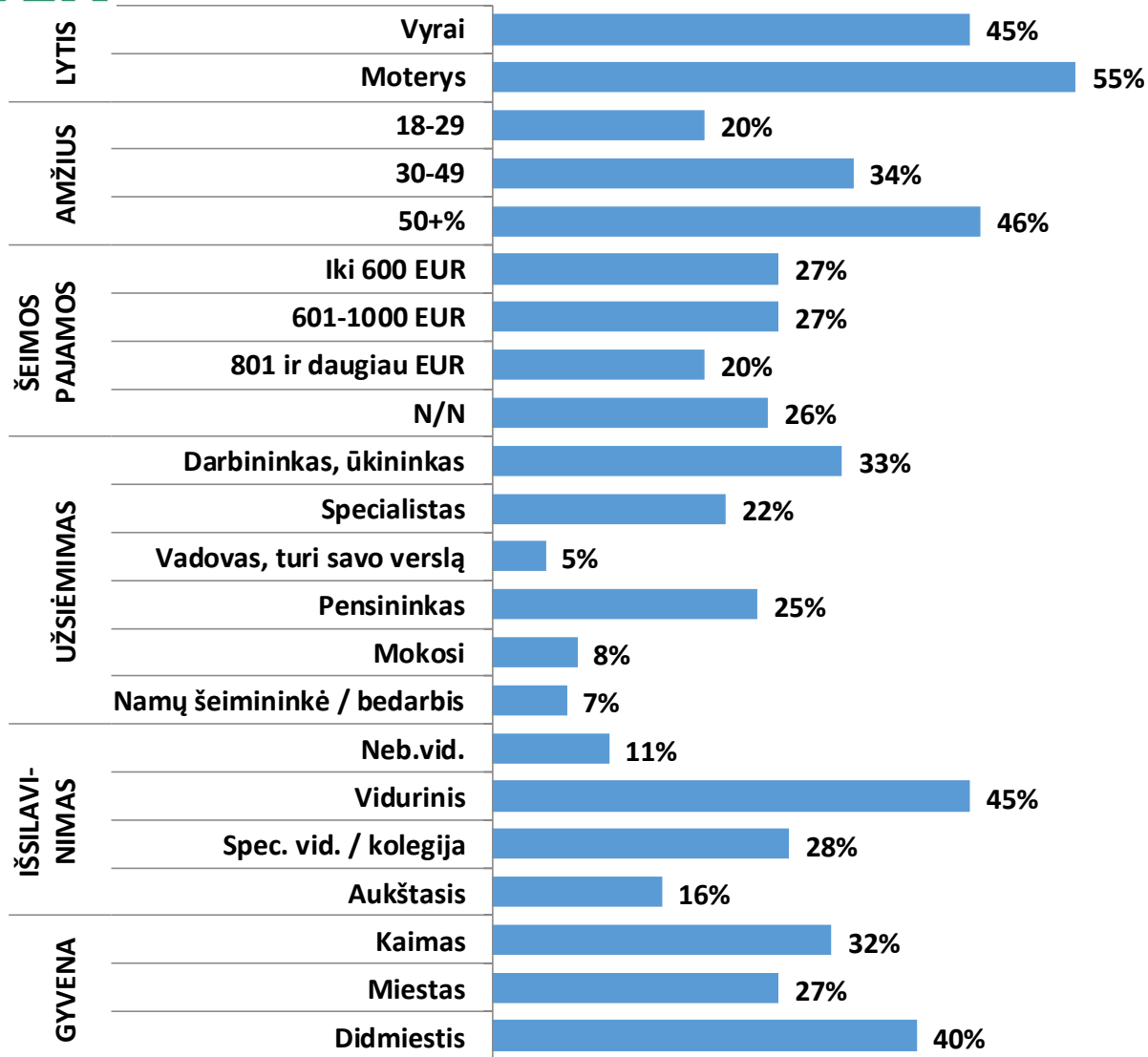

LIETUVOS GYVENTOJŲ APKLAUSA APIE KOMPENSUOJAMŲ VAISTŲ ĮSIGIJimą *Tyrimo prezentacija*

UŽSAKOVAS – Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos
ministerijos
2016 m. lapkritis

- 1 Informacija apie tyrimą
- 2 Pasitikėjimas ligonių kasomis ir kitomis institucijomis
- 3 Kompensuojamų vaistų įsigijimas
- 4 Teiginių apie vaistus vertinimas ir kas paskatintų įsigyti pigesnius kompensuojamus vaistus
- 5 VLK raginimai / socialinė kampanija apie vaistus – kiek tai pastebėjo ir koks poveikis
- 6 Pagrindinės tyrimo išvados

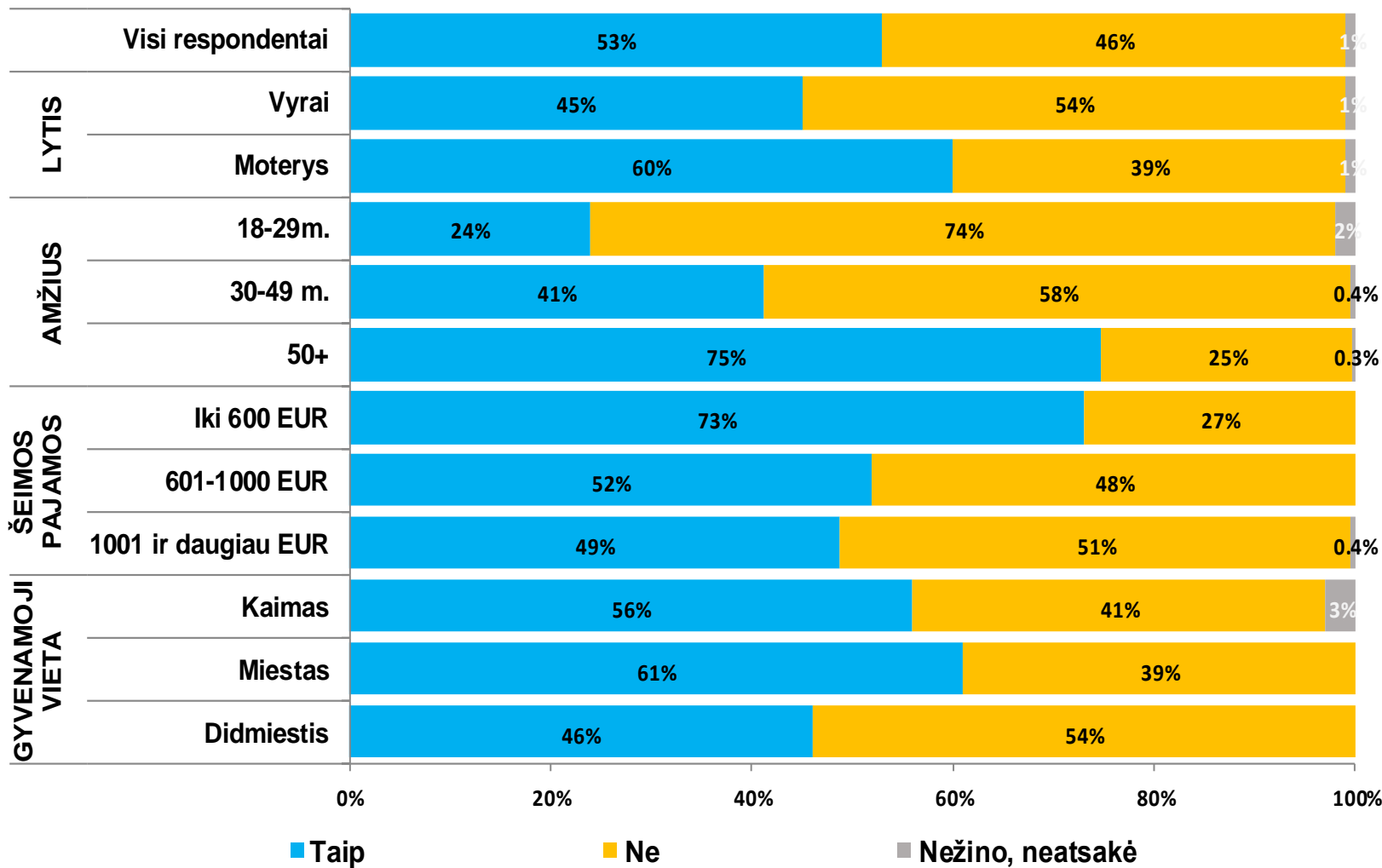
- ❑ Tyrimas „Lietuvos gyventojų apklausa apie kompensuojamų vaistų įsigijimą“, buvo atliktas pagal 2014.10.29 Valstybinės ligonių kasos prie SAM ir UAB „Baltijos tyrimai“ sutartį Nr.1SUT-475.
- ❑ Apklausa vyko 2016 metų lapkričio mėnesį. Viso apklausta 1010 Lietuvos gyventojų, 121 atrankos taške. Tyrimo rezultatai atspindi 18 metų ir vyresnių Lietuvos gyventojų nuomonę pagal lytį, amžių, išsimokslinimą, gyvenvietės tipą. Rezultatų paklaida +/- 3,5 proc.
- ❑ Respondentų atranka: Apklausei buvo naudojama atsitiktinė (tikimybinė) reprezentatyvi daugiapakopė stratifikuota maršrutinė atranka. Toks respondentų atrankos principas leidžia užtikrinti maksimaliai atsitiktinę atranką ir vienodą tikimybę gyventojams dalyvauti apklausoje.
- ❑ Apklauso metodas: Tyrimas buvo atliekamas visose Lietuvos apskrityse individualių interviu būdu (respondento namuose). Tyrimo klausimai buvo įtraukti į UAB „Baltijos tyrimai“ kiekvieną mėnesį atliekamą Nacionalinio Omnibuso apklausą (Lietuvos barometras Nr. 284).
- ❑ Patikrinimas: Atlikus apklausą, duomenys buvo patikrinti pagal duomenų tikrinimo algoritmą (ar nėra suvedimo klaidų). Tik išsamiai patikrinus suvestų duomenų kokybę buvo skaičiuojami galutiniai tyrimo rezultatai.

KOMPENSUOJAMŲ VAISTŲ ĮSIGIJIMAS

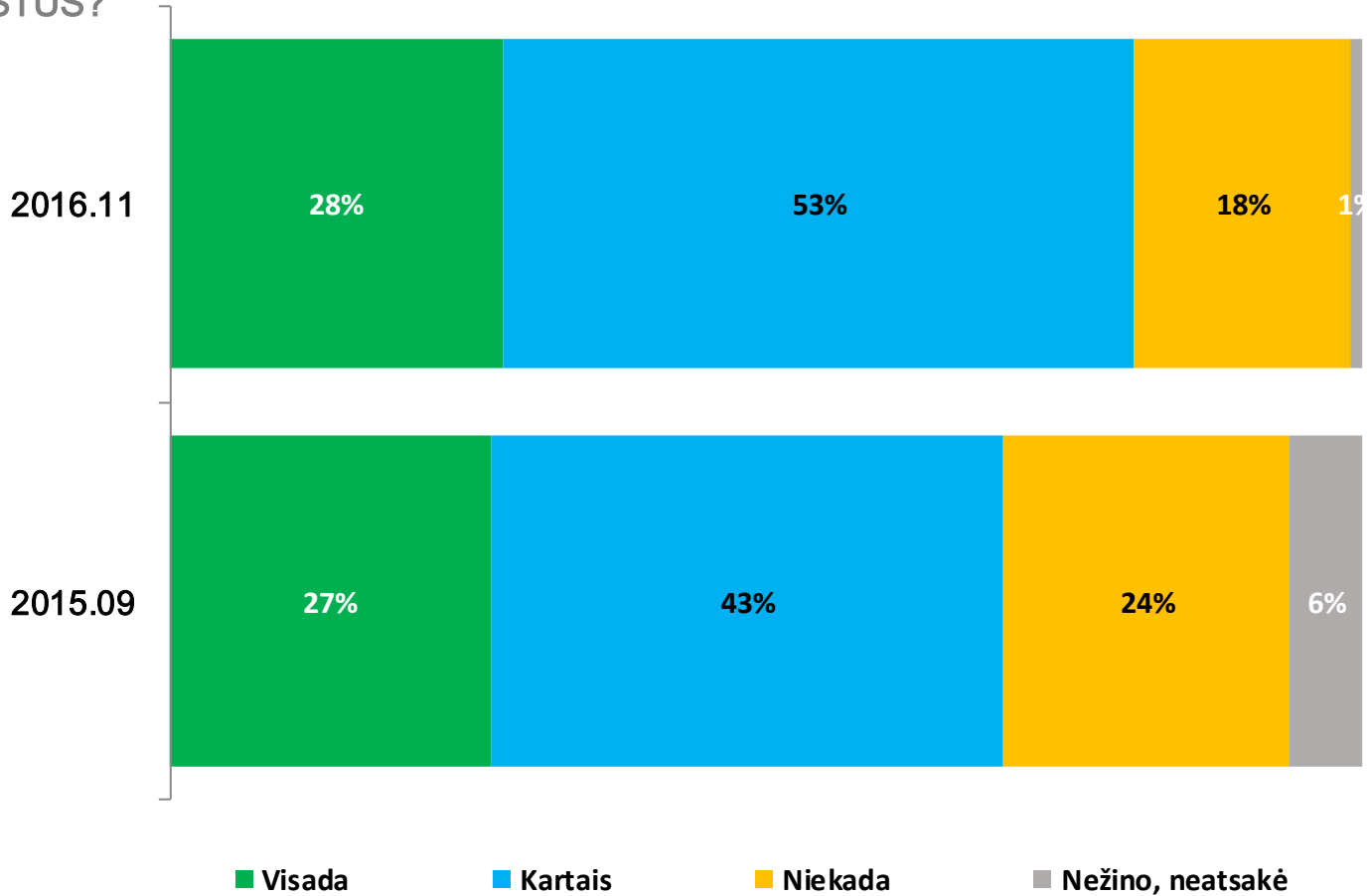

ŠEIMINIUS 12 MĖNESIŲ JŪS PIRKOTE KOKIUS NORS KOMPENSUOJAMUS VAISTUS SAU AR ŠEIMOS NARIAMS?

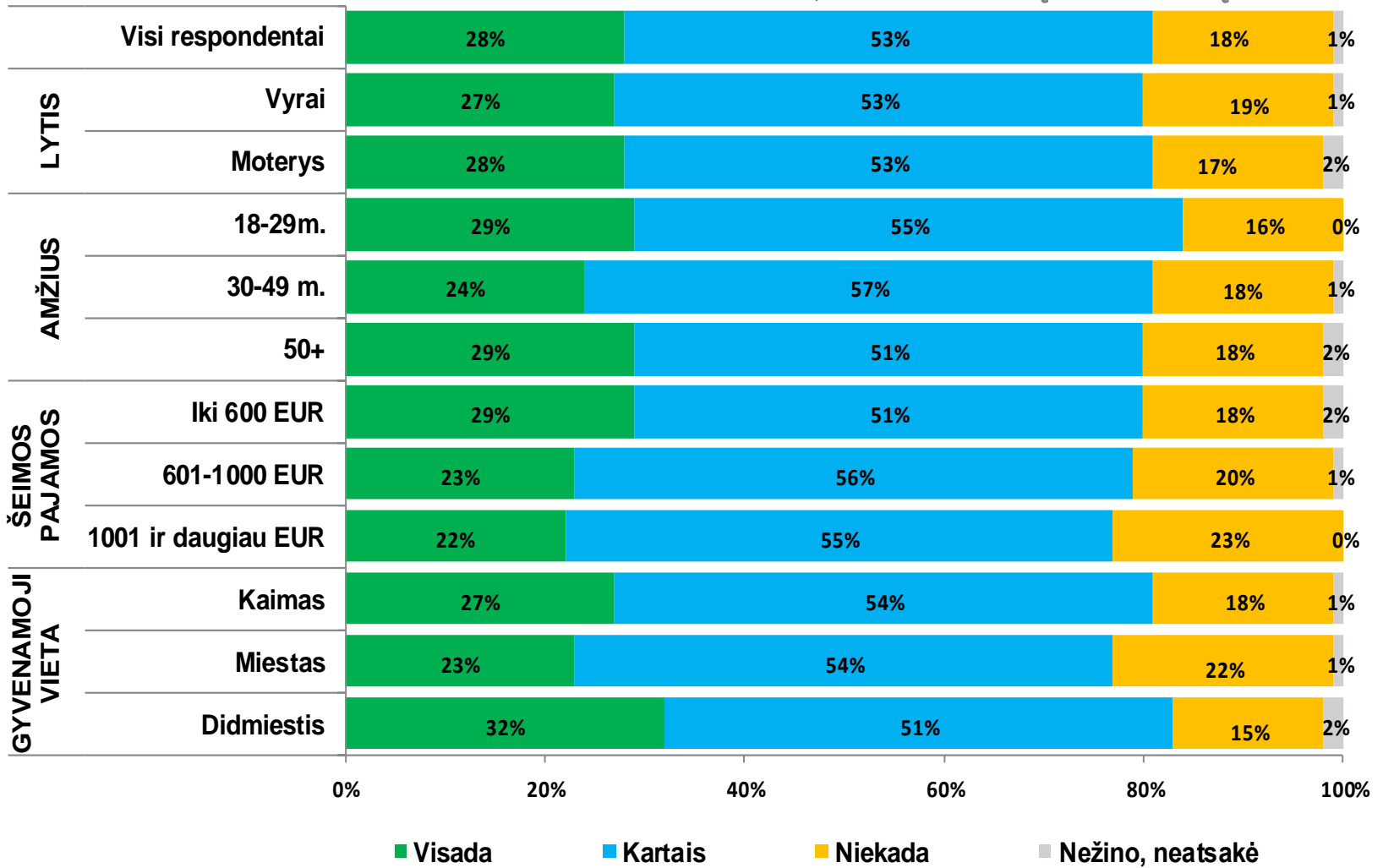
Visi respondentai (%)

AR PERKANT KOMPENSUOJAMUS VAISTUS VAISTININKAS MONITORIAUS EKRANE JUMS PARODO VISUS TURIMUS TOS PAČIOS VEIKLIOSIOS MEDŽIAGOS, BET SKIRTINGŲ GAMINTOJŲ VAISTUS?

Pirkę kompensuojamus vaistus per paskutinius 12 mėn., (%)

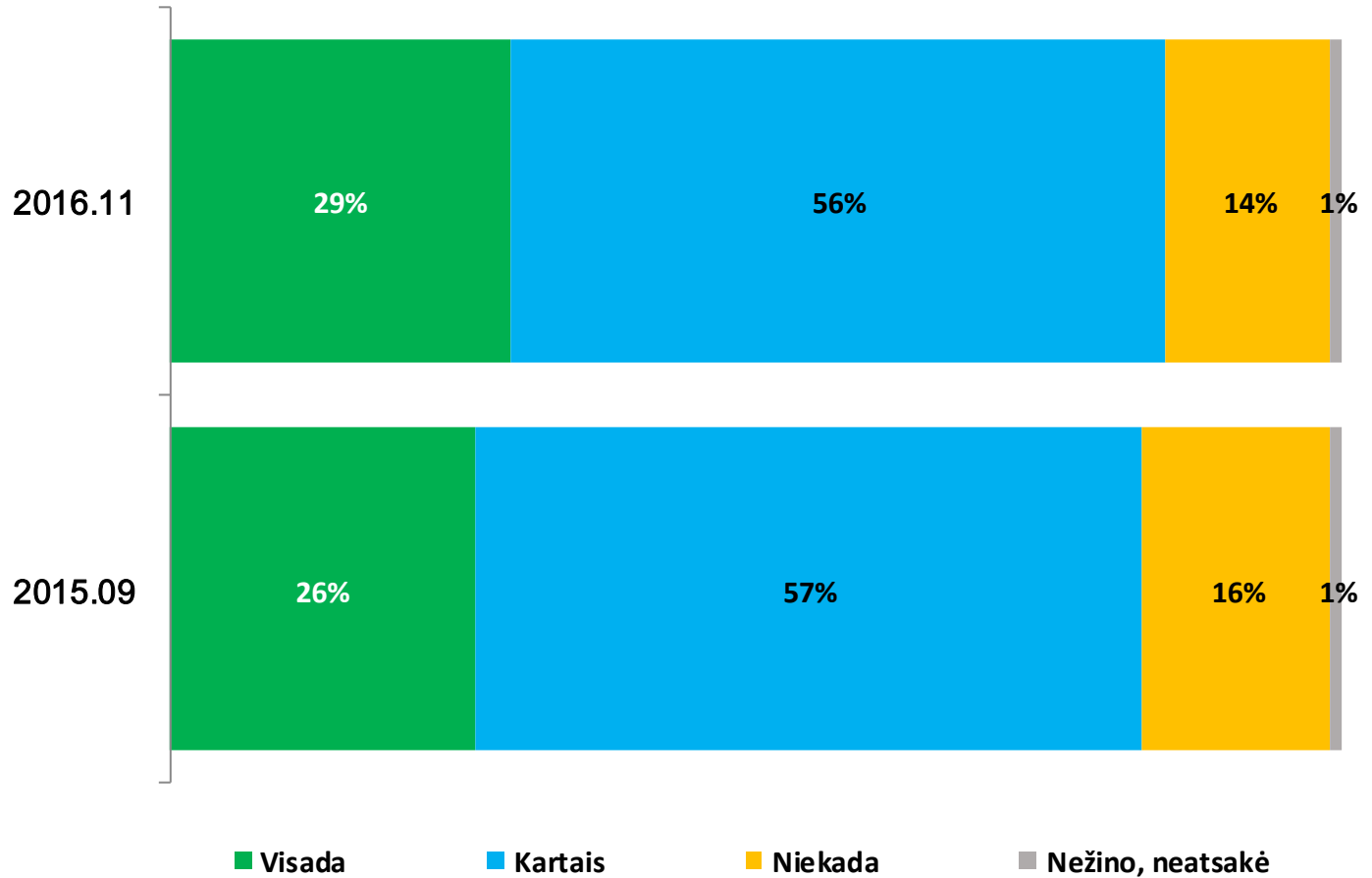
AR PERKANT KOMPENSUOJAMUS VAISTUS VAISTININKAS MONITORIAUS EKRANE JUMS
 F IŠSUS TURIMUS TOS PAČIOS VEIKLIOSIOS MEDŽIAGOS, BET SKIRTINGŲ GAMINTOJŲ VAISTUS?

Pirkę kompensuojamus vaistus per paskutinius 12 mėn., N=538 (%)

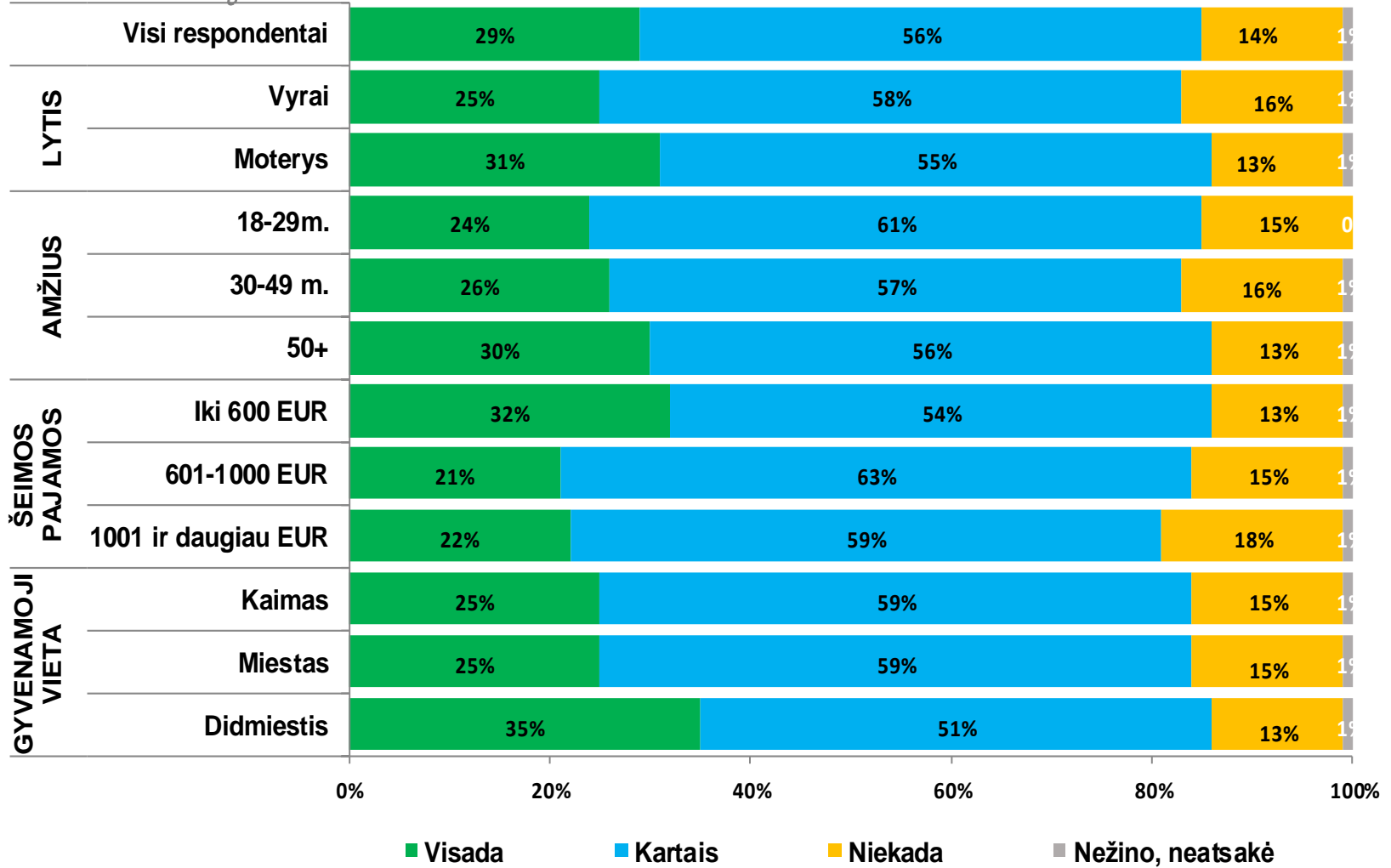

AR PERKANT KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS VAISTININKAS JUMS PASIŪLO
[SIGYTI TĄ VAISTĄ, KURIAM YRA MAŽIAUSIA PRIEMOKA?

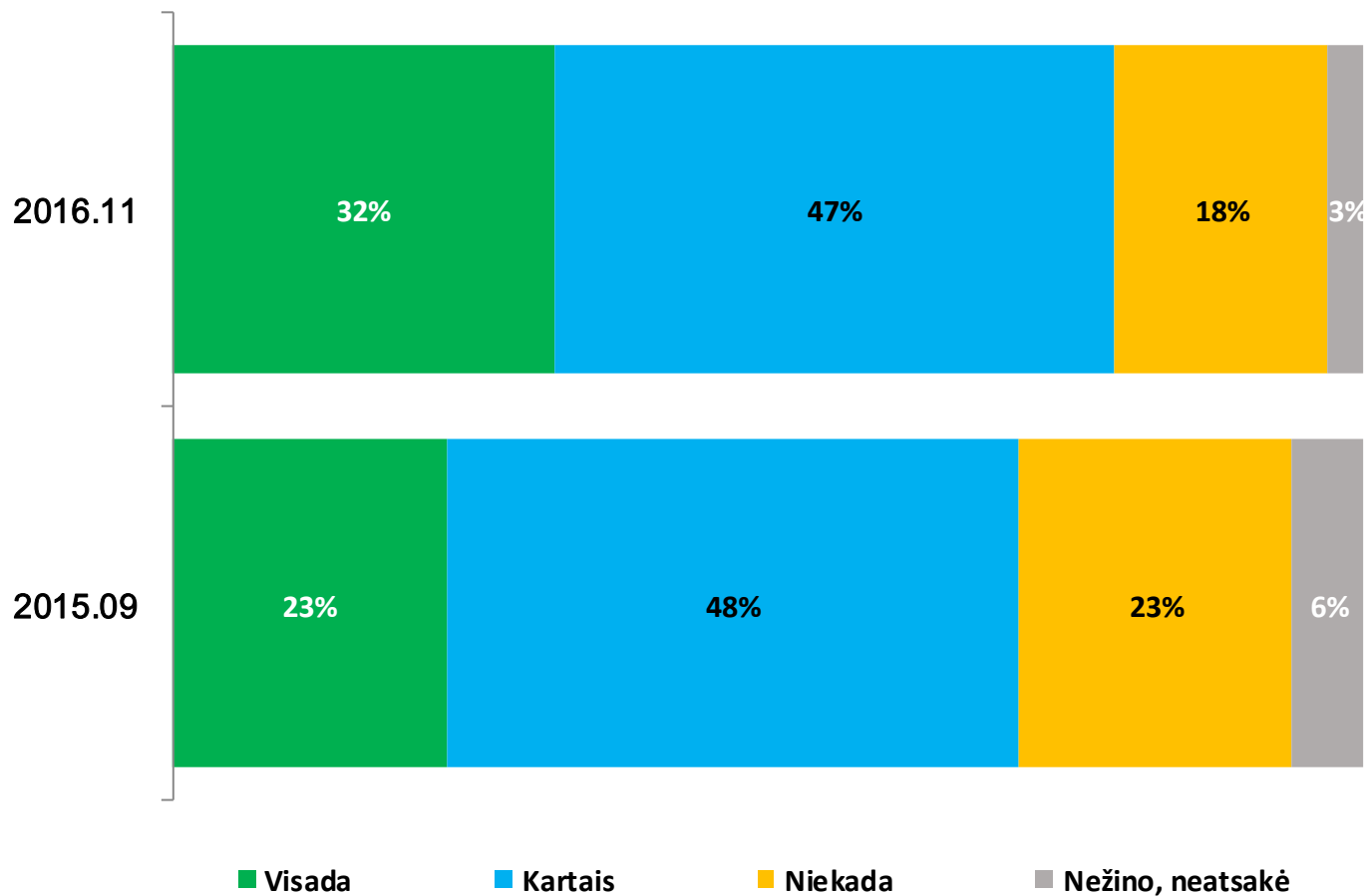
Pirkę kompensuojamus vaistus per paskutinius 12 mėn., (%)

AR PERKANT KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS VAISTININKAS JUMS PASIŪLO ĮSIGYTI TĄ VAISTĄ, KURIAM YRA MAŽIAUSIA PRIEMOKA?

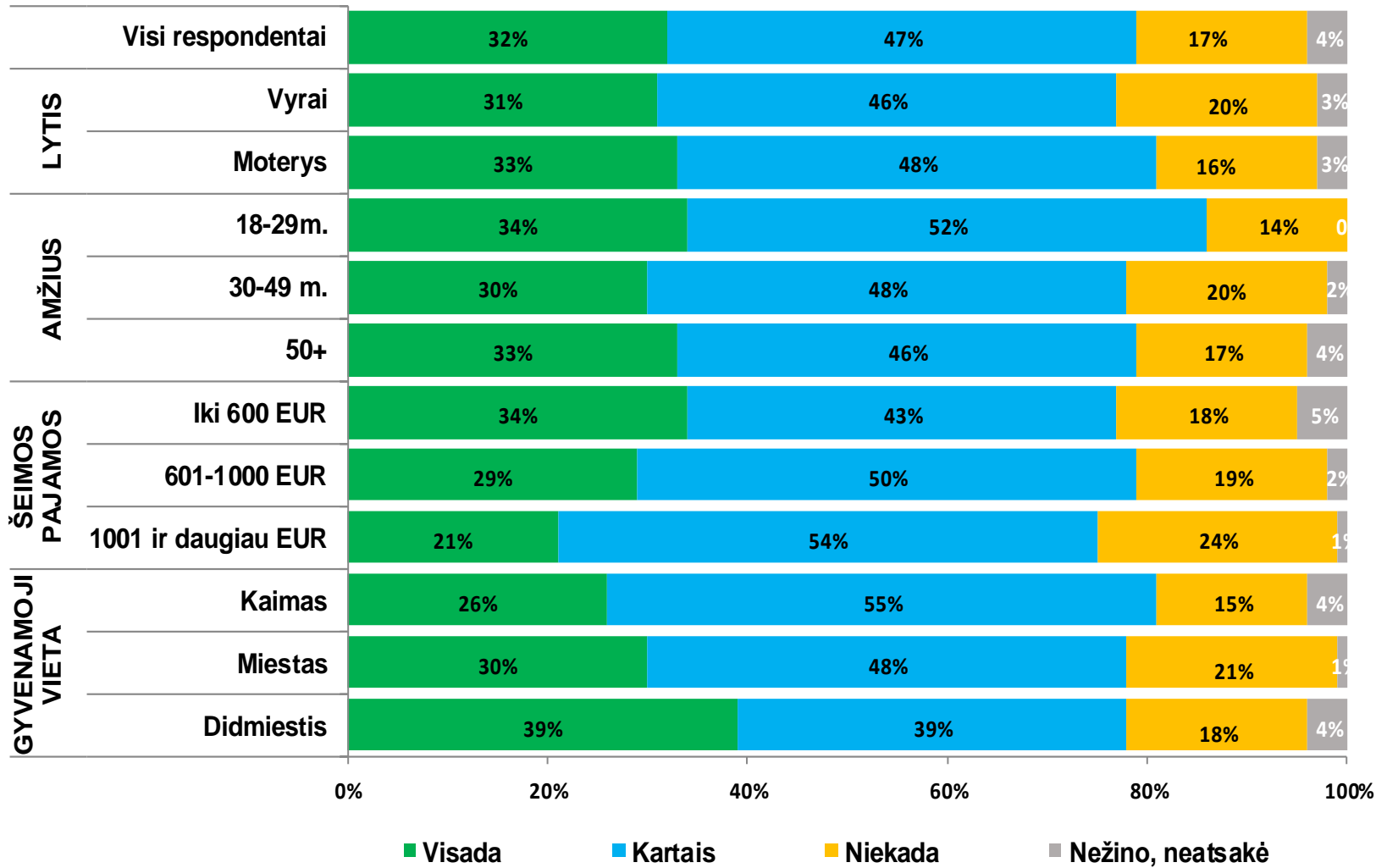
Pirkę kompensuojamus vaistus per paskutinius 12 mėn., N=538 (%)

KAI VAISTINĖJE NĖRA PIGIAUSIO VAISTO SU JUMS REIKALINGA VEIKLIAJA MEDŽIAGA, AR VAISTININKAS JUMS PASIŪLO UŽSAKYTI TĄ VAISTĄ IR PALAUKTI 2-4 DIENAS, KOL JIS BUS GAUTAS?

Pirkę kompensuojamus vaistus per paskutinius 12 mėn., (%)

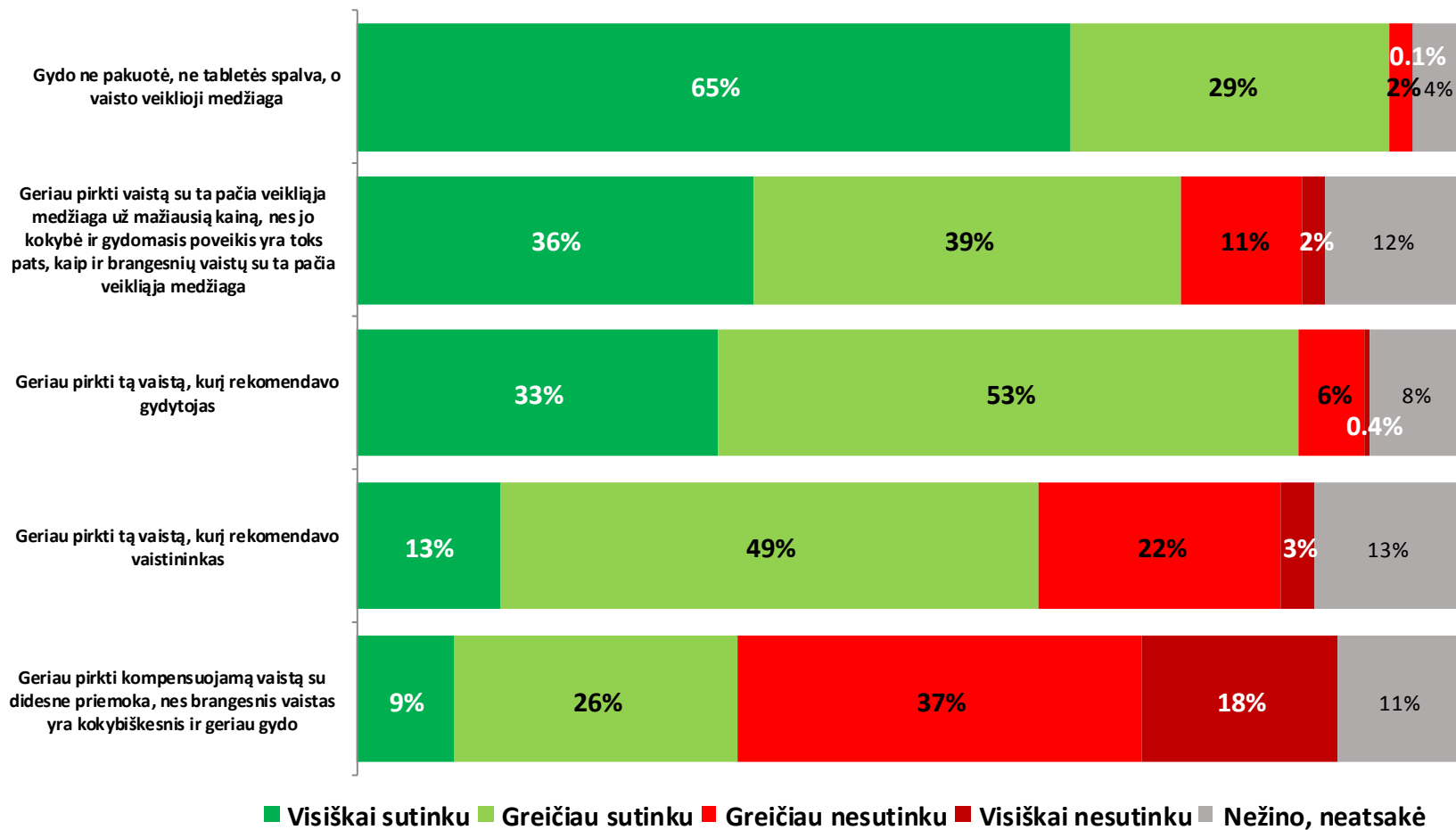
KAI VAISTINĖJE NĖRA PIGIAUSIO VAISTO SU JUMS REIKALINGA VEIKLIAJA MEDŽIAGA, AR TININKAS JUMS PASIŪLO UŽSAKYTI TĄ VAISTĄ IR PALAUKTI 2-4 DIENAS, KOL JIS BUS GAUTAS?

Pirkę kompensuojamus vaistus per paskutinius 12 mėn., N=538 (%)

TEIGINIŲ APIE VAISTUS VERTINIMAS IR KAS PASKATINTŲ ĮSIGYTI PIGESNIUS KOMPENSUOJAMUS VAISTUS

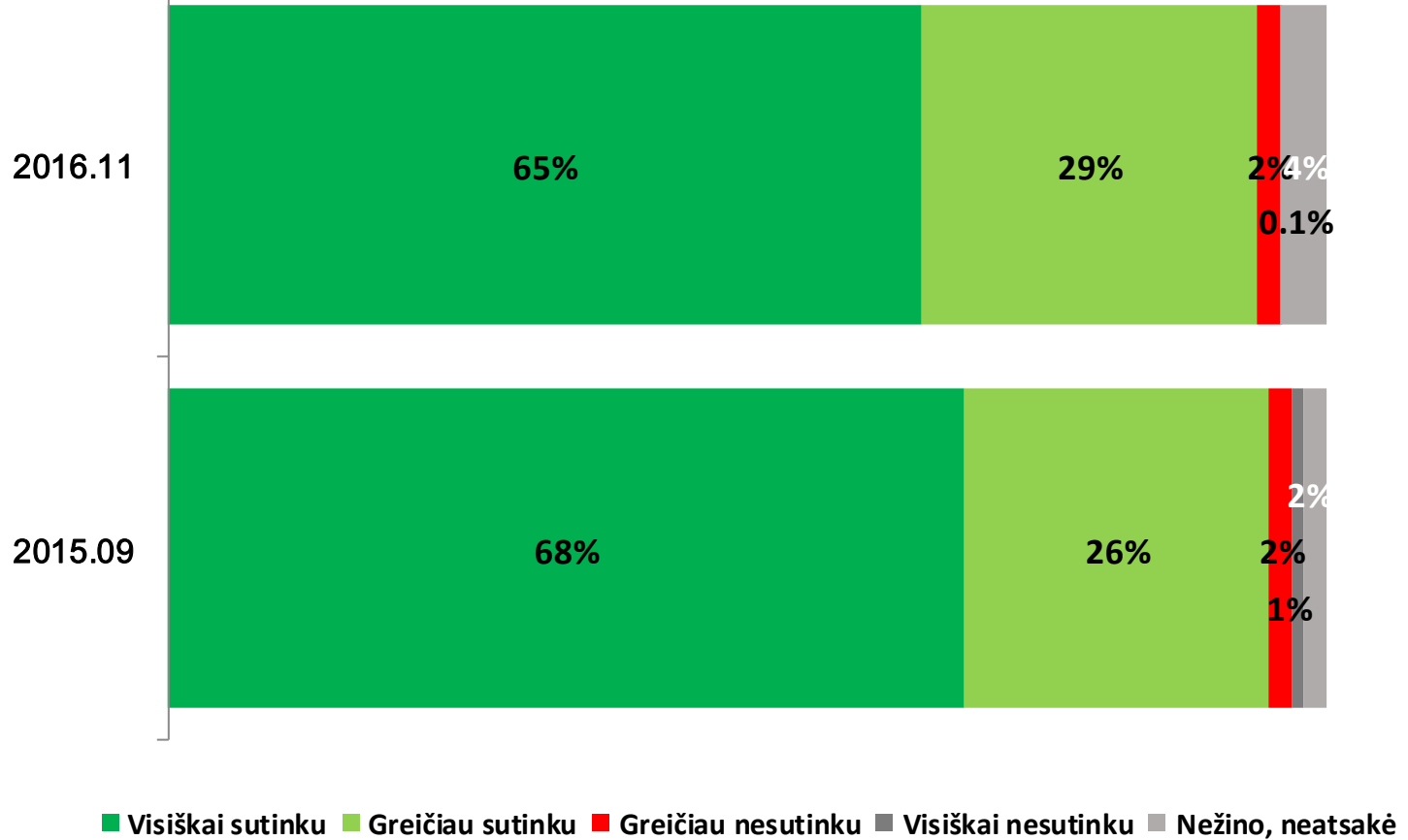
AR JŪS VISIŠKAI SUTINKATE, GREIČIAU SUTINKATE, GREIČIAU NESUTINKATE AR VISIŠKAI NESUTINKATE SU ŠIAIS TEIGINIAIS APIE VAISTUS ?

Visi respondentai, (%)

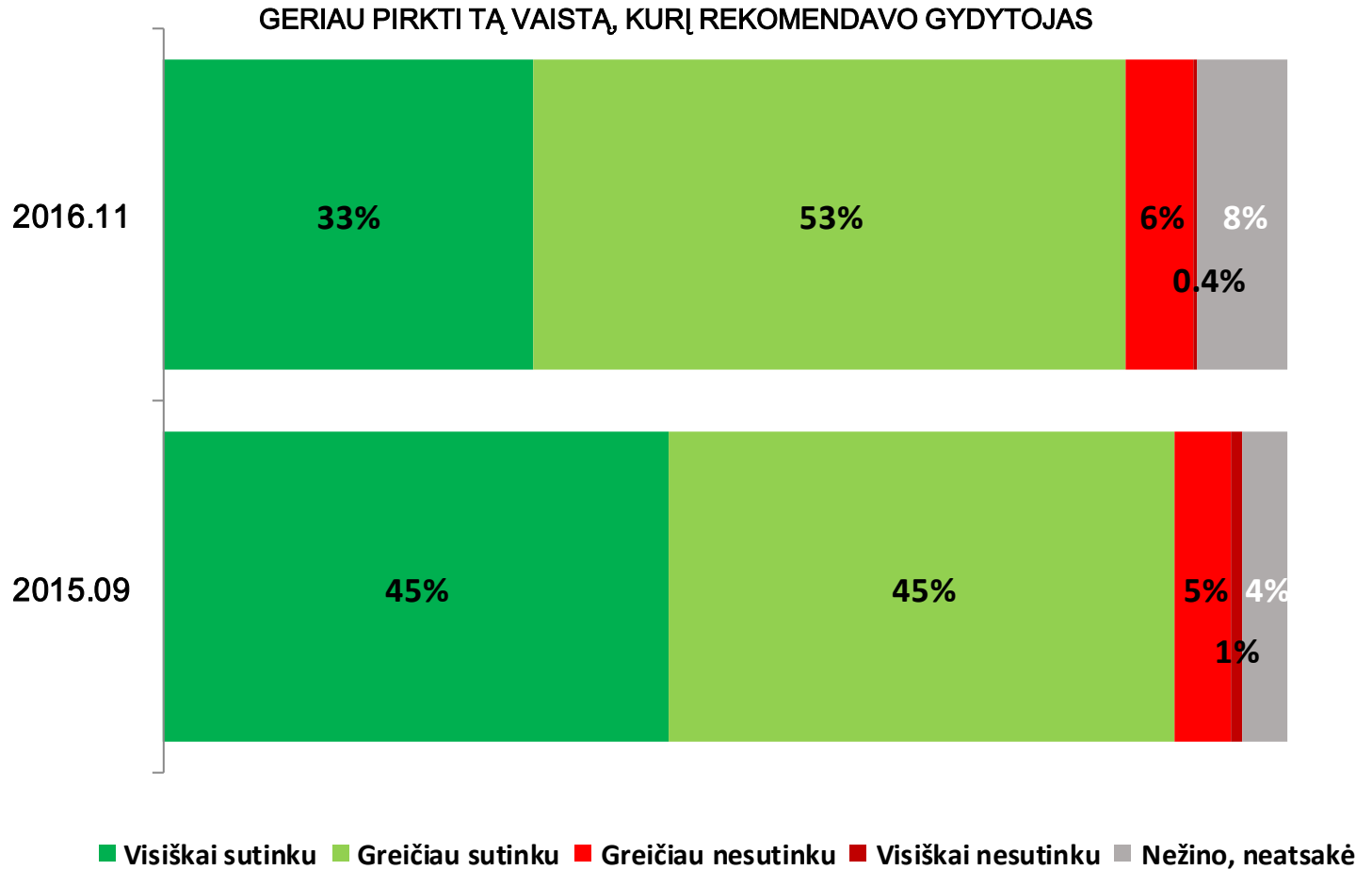
AR JŪS VISIŠKAI SUTINKATE, GREIČIAU SUTINKATE, GREIČIAU NESUTINKATE AR VISIŠKAI NESUTINKATE SU ŠIUO TEIGINIU APIE VAISTUS?

GYDO NE PAKUOTĖ, NE TABLETĖS SPALVA, O VAISTO VEIKLIOJI MEDŽIAGA

Pirkę kompensuojamus vaistus per paskutinius 12 mėn., (%)

AR JŪS VISIŠKAI SUTINKATE, GREIČIAU SUTINKATE, GREIČIAU NESUTINKATE AR VISIŠKAI NESUTINKATE SU ŠIUO TEIGINIU APIE VAISTUS?

Pirkę kompensuojamus vaistus paskutinius per 12 mėn., (%)

AR JŪS VISIŠKAI SUTINKATE, GREIČIAU SUTINKATE, GREIČIAU NESUTINKATE AR VISIŠKAI NESUTINKATE SU ŠIUO TEIGINIU APIE VAISTUS?

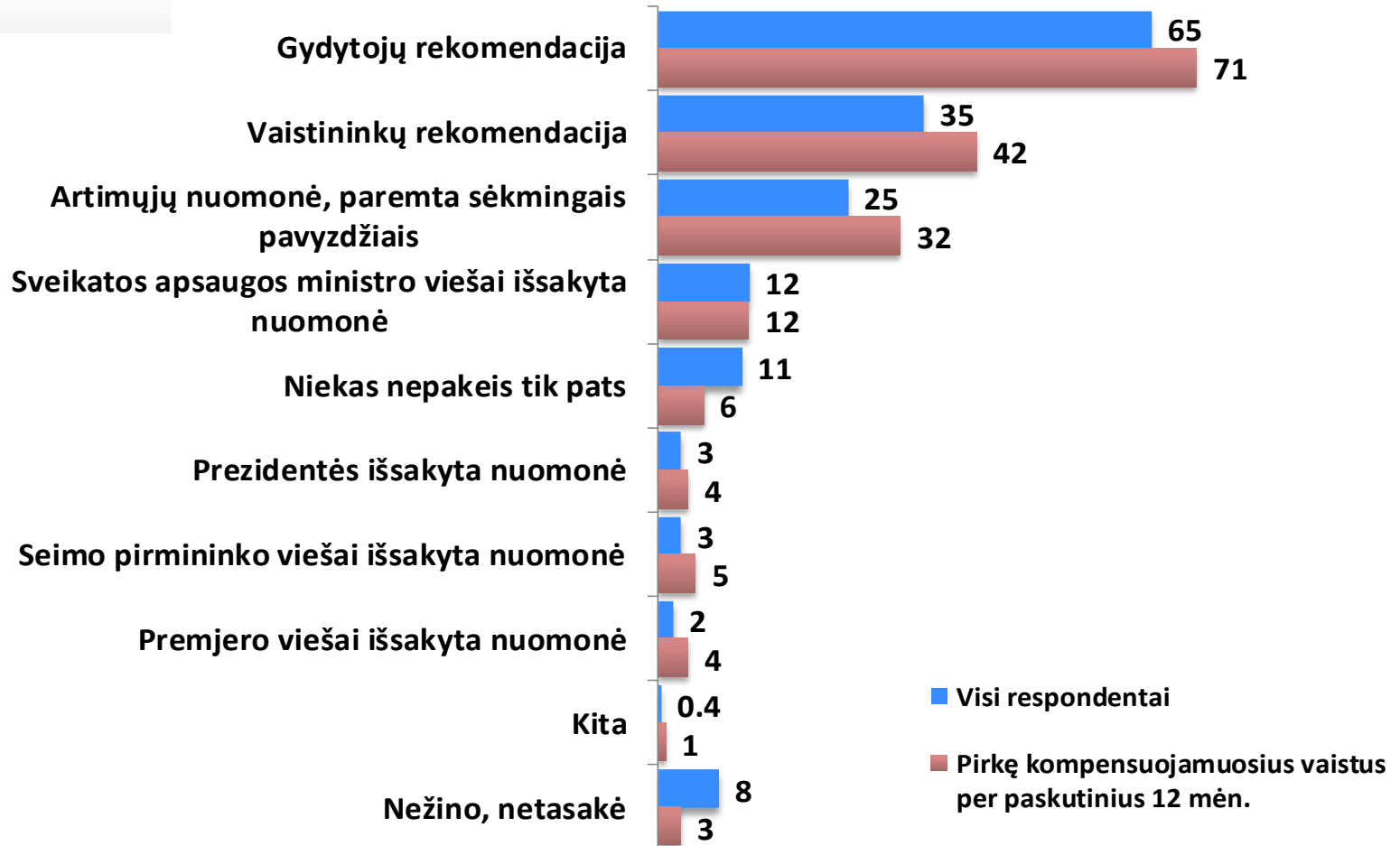
GERIAU PIRKTI TĄ VAISTĄ, KURĮ REKOMENDAVO VAISTININKAS

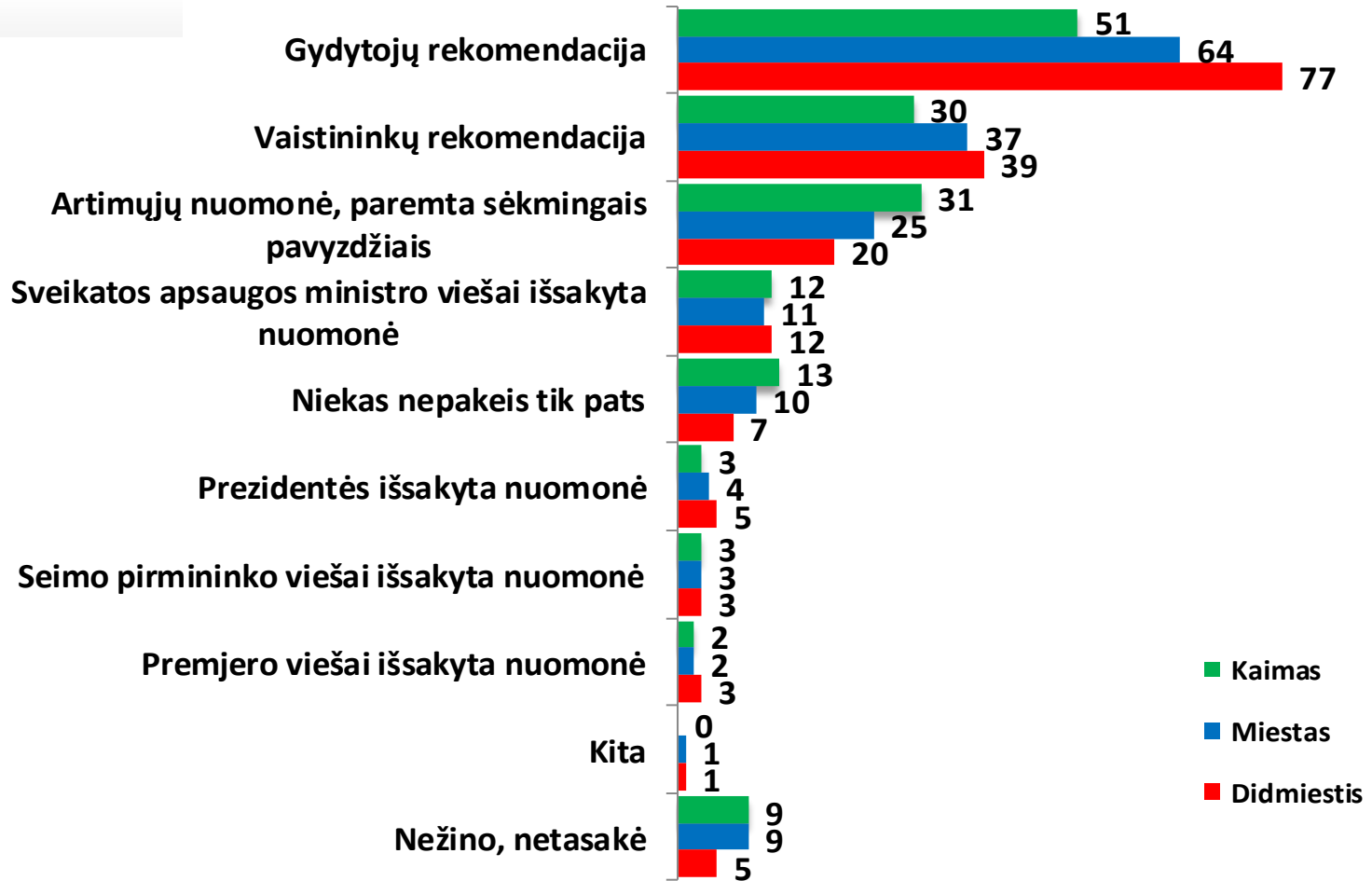
■ Visiškai sutinku ■ Greičiau sutinku ■ Greičiau nesutinku ■ Visiškai nesutinku ■ Nežino, neatsakė

Pirkę kompensuojamus vaistus per paskutinius 12 mėn., (%)

KAS JŪSŲ MANYMU, GALĖTŲ JŪS PASKATINTI RINKTIS KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS, KURIŲ PRIEMOKA MAŽESNĖ, KAI GYDOMOSIOS SAVYBĖS TOKIOS PAT ?

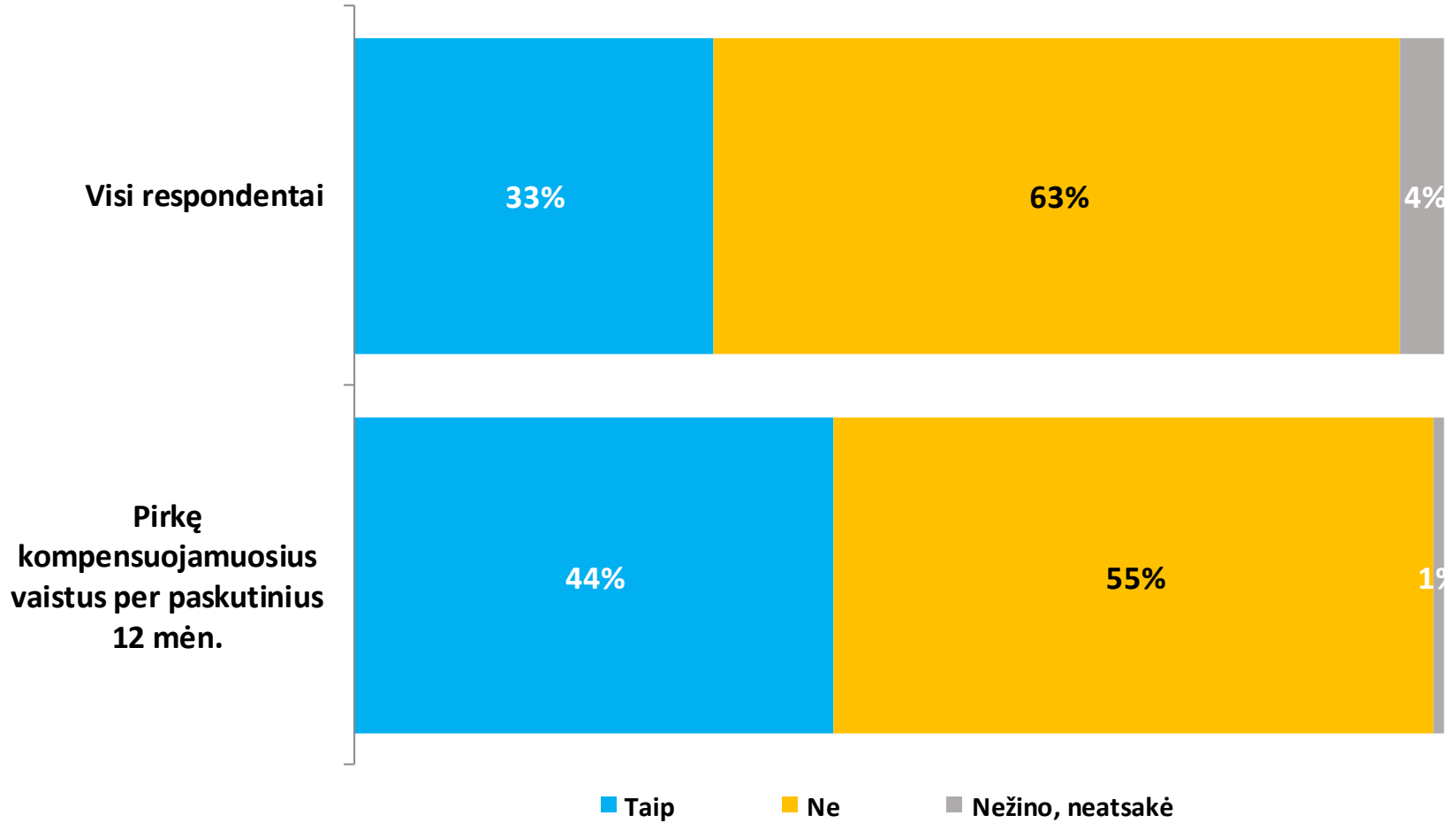
KAS JŪSŲ MANYMU, GALĖTŲ JŪS PASKATINTI RINKTIS KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS, KURIŲ PRIEMOKA MAŽESNĖ, KAI GYDOMOSIOS SAVYBĖS TOKIOS PAT ?

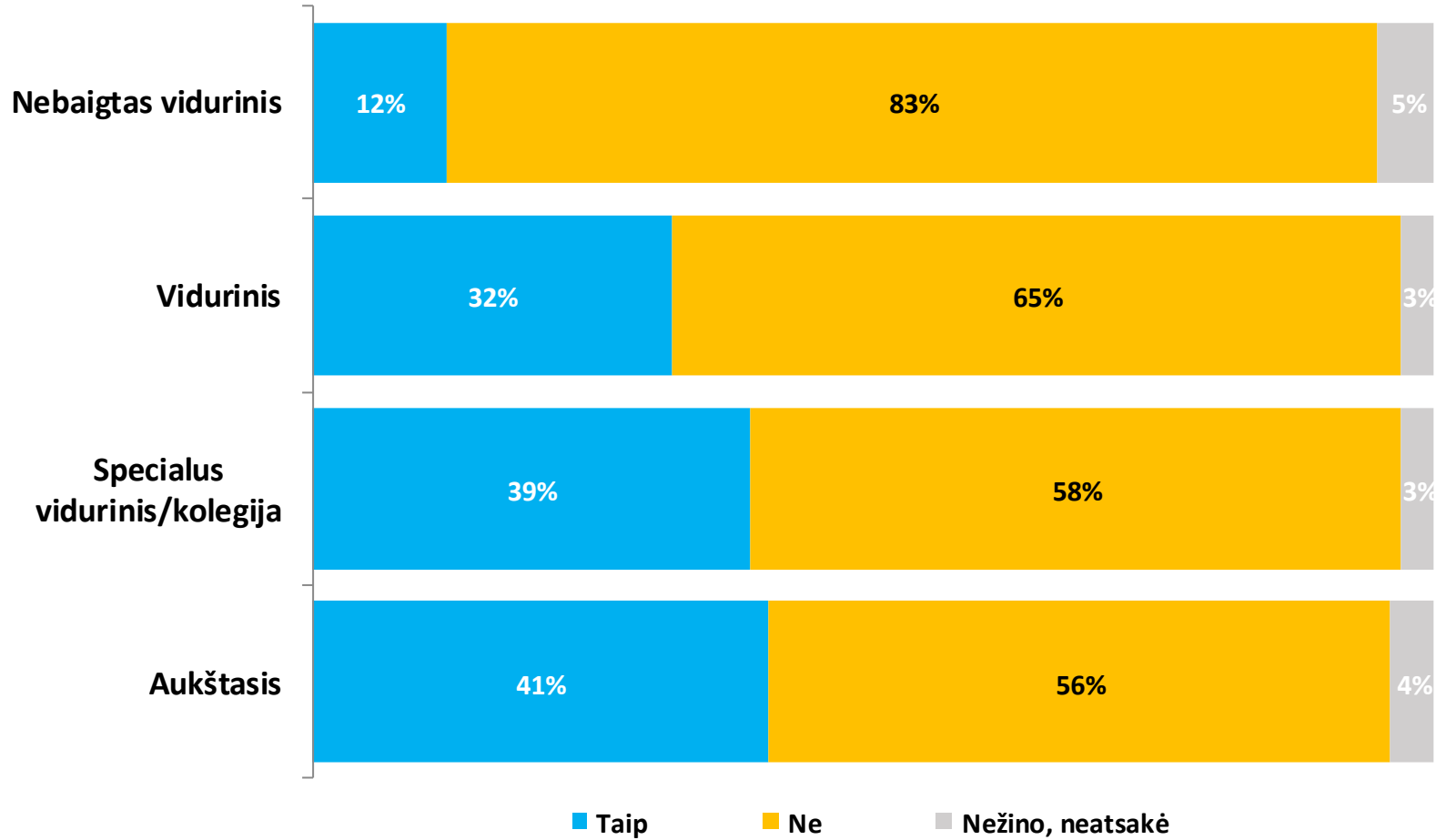
Visi respondentai, (%)

VLK RAGINIMAI / SOCIALINĖ KAMPANIJA APIE VAISTUS – KIEK TAI PASTEBĖJO IR KOKS POVEIKIS

AR JŪS PASTEBĖJOTE (GIRDĖJOTE AR MATĖTE) VALSTYBINĖS LIGONIŲ KASOS SKELBIAMUS RAGINIMUS IR / AR VYKDOMĄ SOCIALINĘ KAMPANIJĄ, KAD NEREIKIA PĖRMOKĖTI UŽ KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS, O GERIAU RINKTIS TUOS VAISTUS, KURIŲ PRIEMOKA MAŽESNĖ, KAI VAISTO GYDOMOSIOS SAVYBĖS TOS PAČIOS?

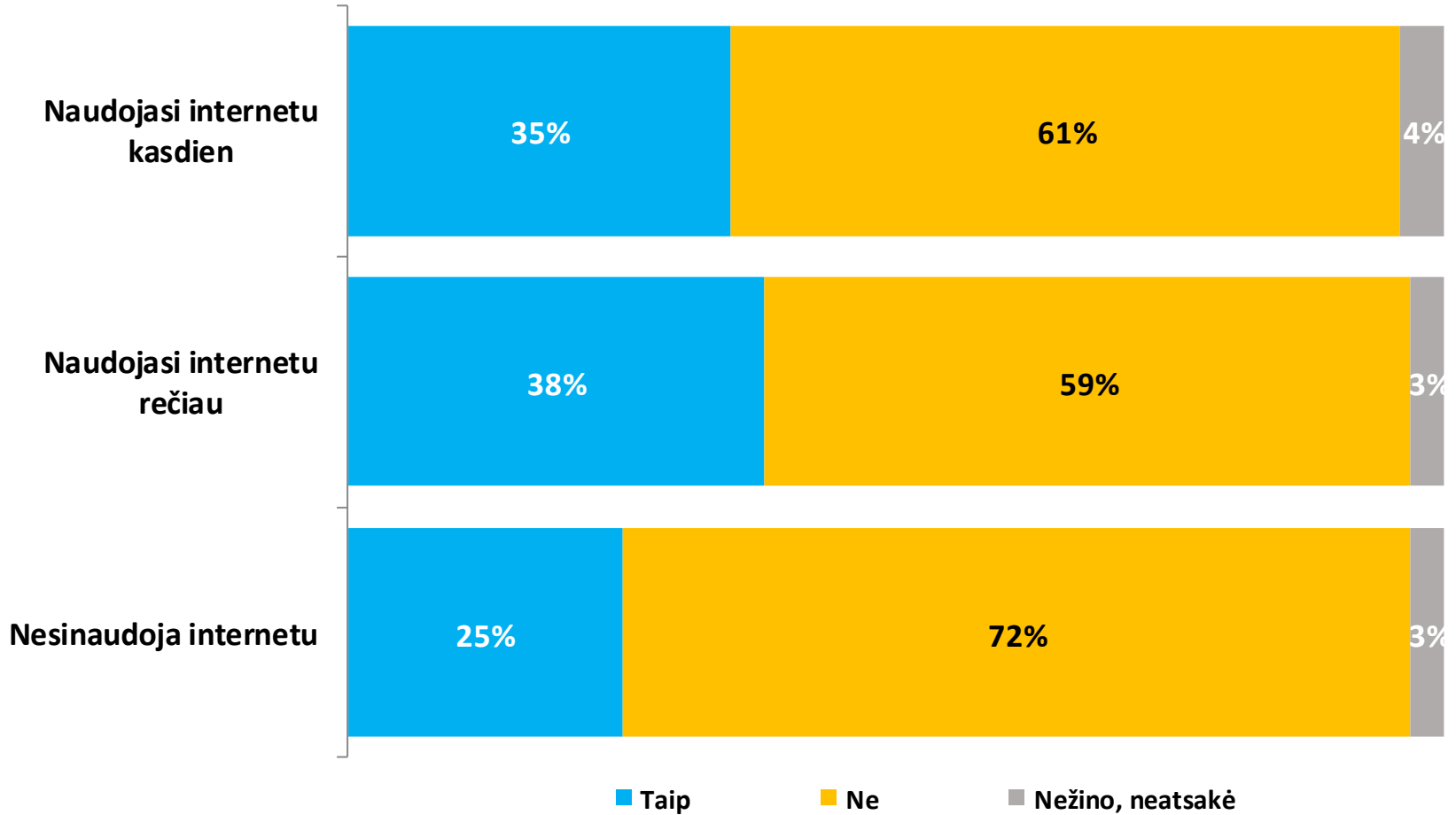

AR JŪS PASTEBĖJOTE (GIRDĖJOTE AR MATĖTE) VALSTYBINĖS LIGONIŲ KASOS SKELBIAMUS RAGINIMUS IR / AR VYKDOMĄ SOCIALINĘ KAMPANIJĄ, KAD NEREIKIA PĖRMOKĖTI UŽ KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS, O GERIAU RINKTIS TUOS VAISTUS, KURIŲ PRIEMOKA MAŽESNĖ, KAI VAISTO GYDOMOSIOS SAVYBĖS TOS PAČIOS?

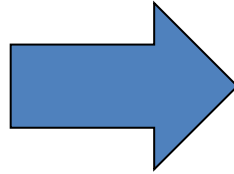
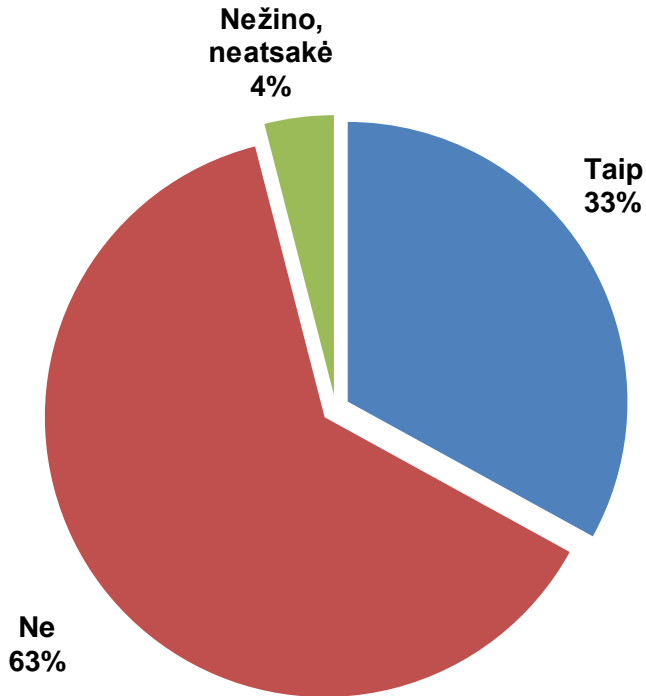
Visi respondentai, (%)

AR JŪS PASTEBĖJOTE (GIRDĖJOTE AR MATĖTE) VALSTYBINĖS LIGONIŲ KASOS SKELBIAMUS RAGINIMUS IR / AR VYKDOMĄ SOCIALINĘ KAMPANIJĄ, KAD NEREIKIA PERMOKĖTI UŽ KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS, O GERIAU RINKTIS TUOS VAISTUS, KURIŲ PRIEMOKA MAŽESNĖ, KAI VAISTO GYDOMOSIOS SAVYBĖS TOS PAČIOS?

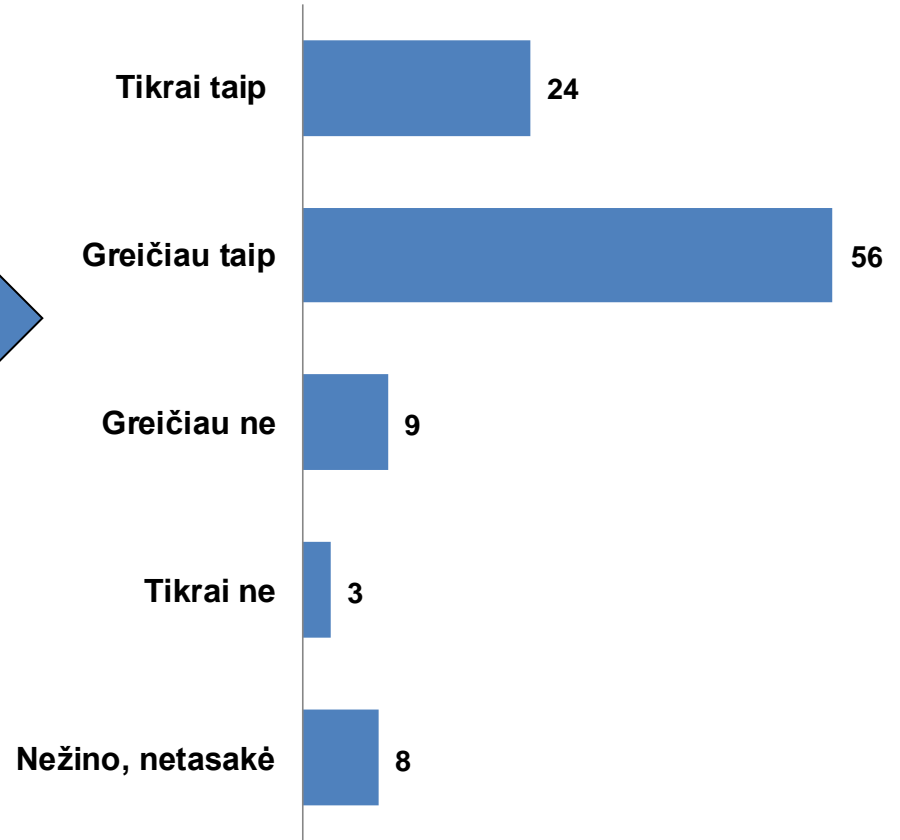

AR JŪS ĮSIKLAUSĖTE Į ŠIUOS RAGINIMUS IR, PIRKdami VAISTUS, RENKATĖS TUOS, KURIŲ PRIEMOKA YRA MAŽESNĖ?

Ar pastebėjo (girdėjo ar matė) VLK raginimus (%)

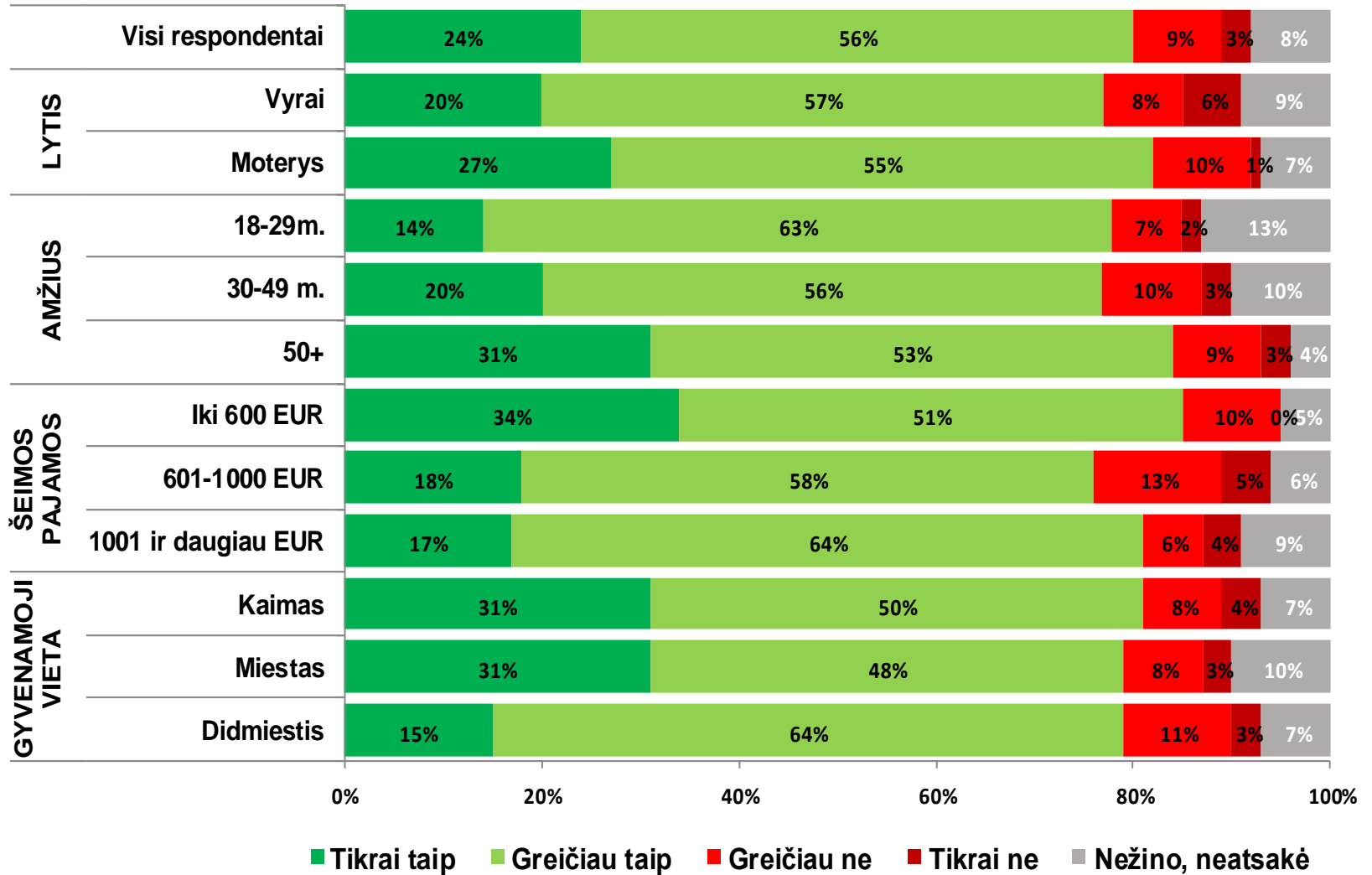

Įsiklausę į šiuos raginimus, N=335

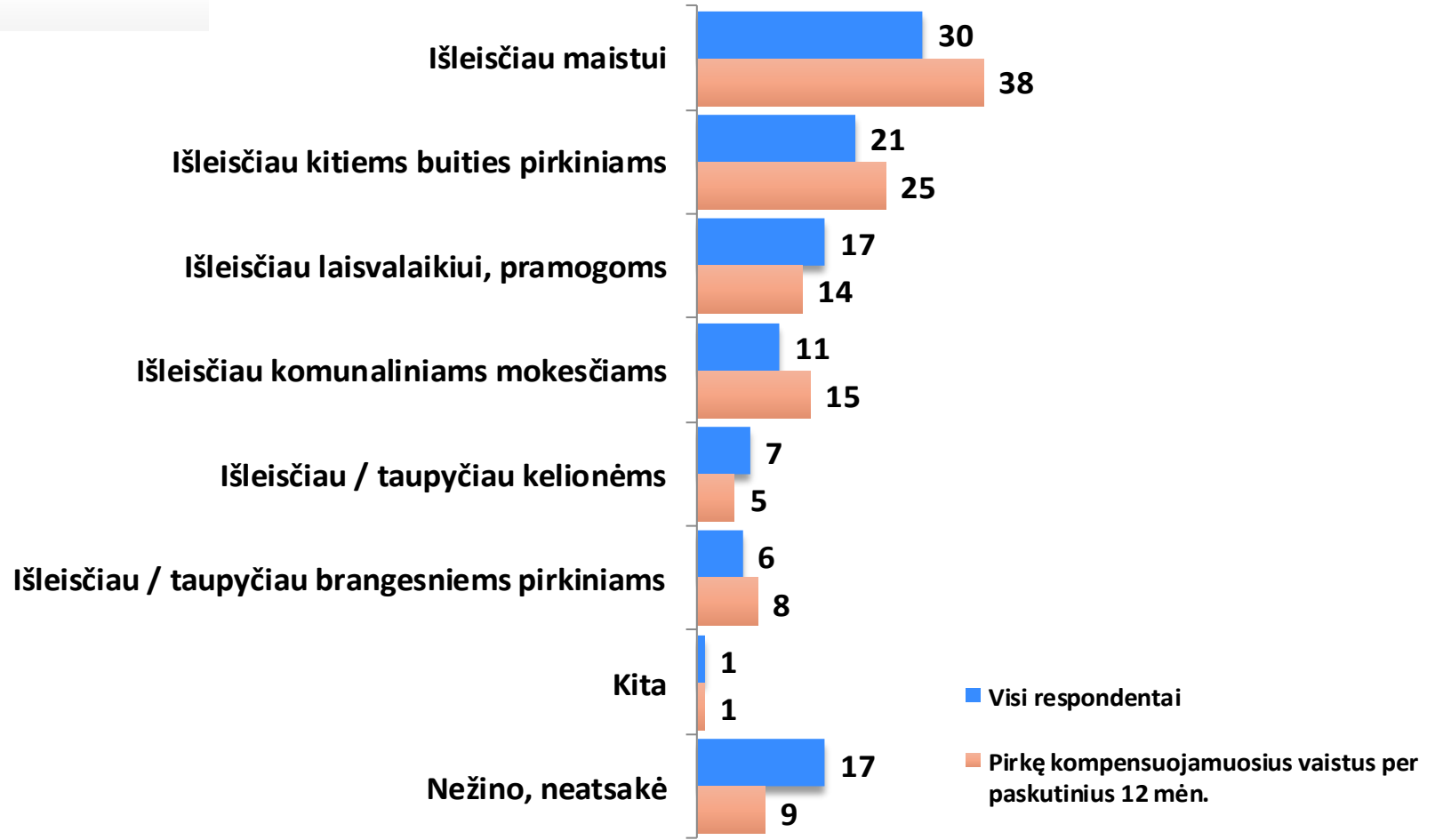

AR JŪS ĮSIKLAUSĖTE Į ŠIUOS RAGINIMUS IR, PIRKdami VAISTUS, RENKATĖS TUOS, KURIŲ PRIEMOKA YRA MAŽESNĖ?

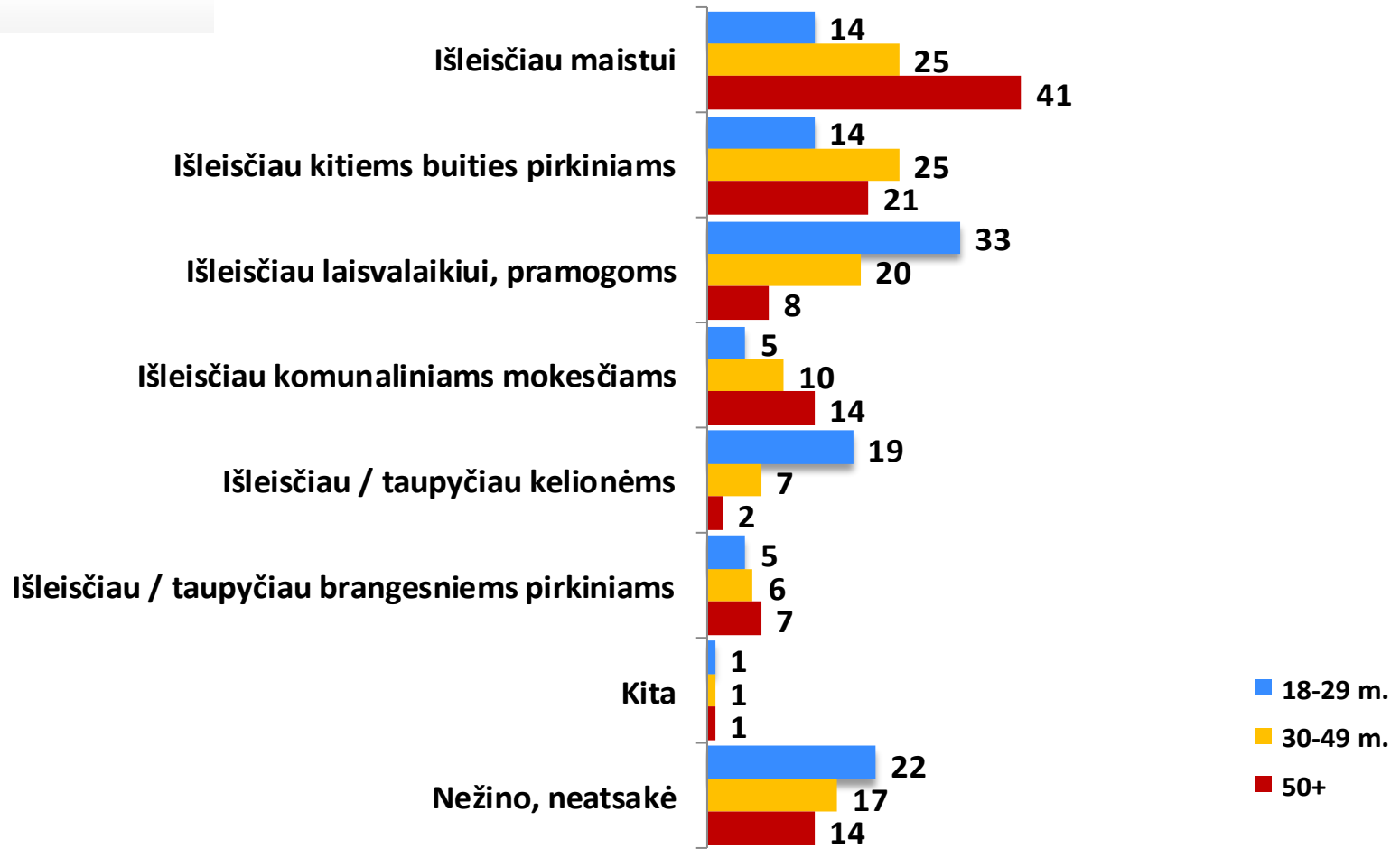

Respondentai pastebėję VLK raginimus, N= 335 (%)

JEIGU JUMS PAVYKO AR PAVYKTŲ SUTAUPYTI, RENKANTIS KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS SU MAŽESNE PRIEMOKA, KUR JŪS PANAUDOTUMĖTE TUOS SUTAUPYTUS PINIGUS?

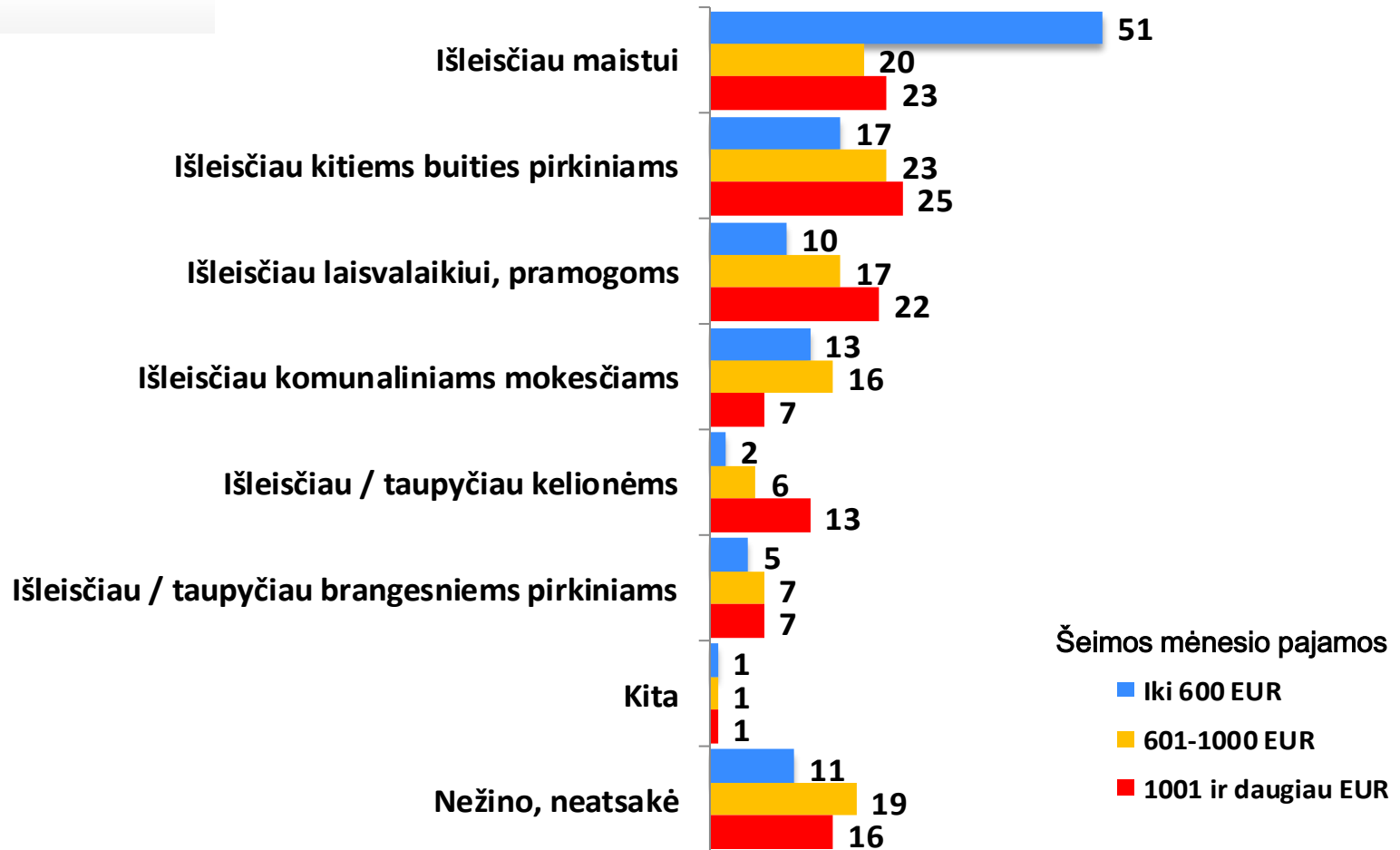

JEIGU JUMS PAVYKO AR PAVYKTŲ SUTAUPYTI, RENKANTIS KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS SU MAŽESNE PRIEMOKA, KUR JŪS PANAUDOTUMĖTE TUOS SUTAUPYTUS PINIGUS?

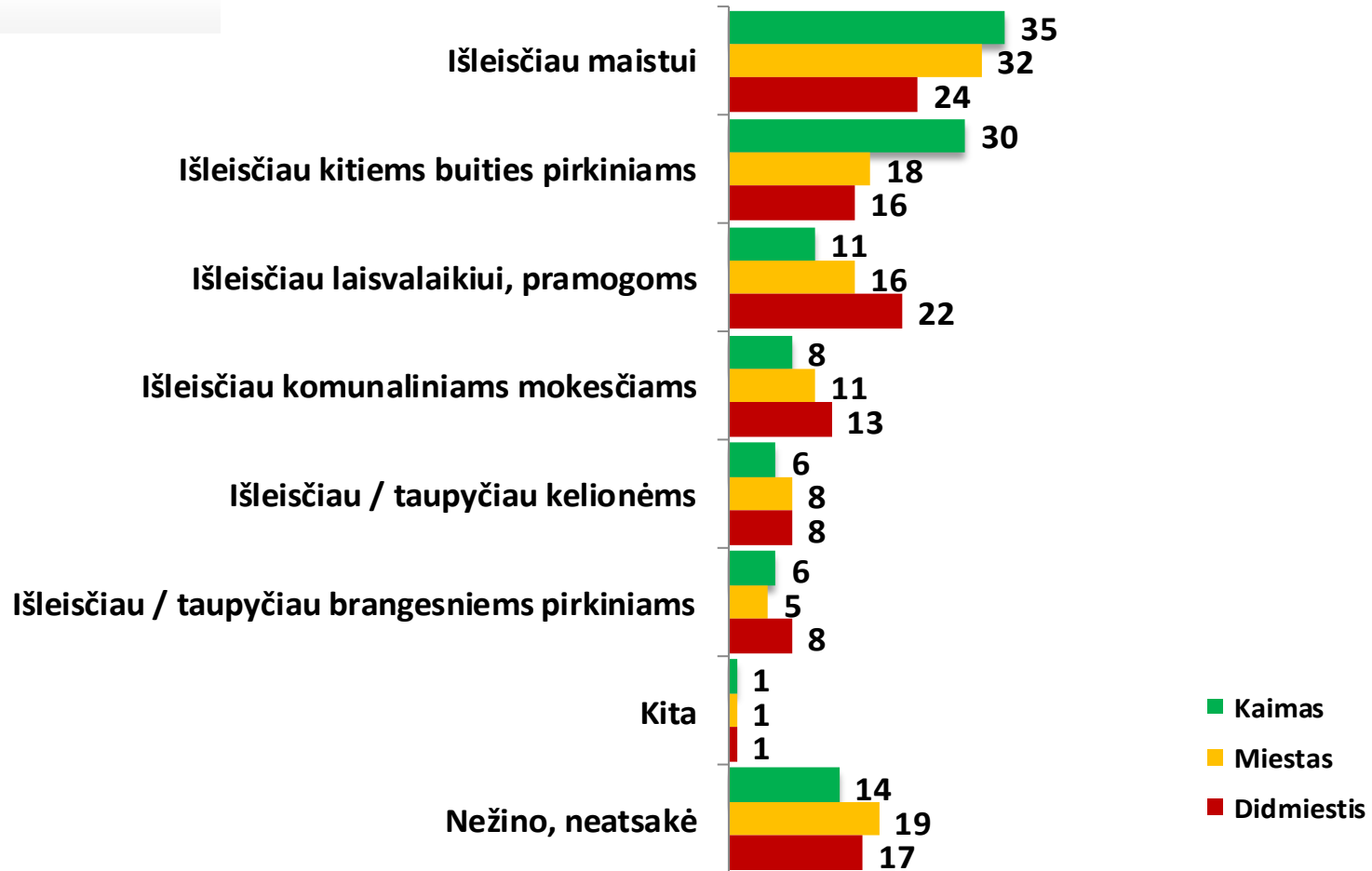
Visi respondentai, (%)

JEIGU JUMS PAVYKO AR PAVYKTŲ SUTAUPYTI, RENKANTIS KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS SU MAŽESNE PRIEMOKA, KUR JŪS PANAUDOTUMĖTE TUOS SUTAUPYTUS PINIGUS?

Visi respondentai, (%)

JEIGU JUMS PAVYKO AR PAVYKTŲ SUTAUPYTI, RENKANTIS KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTUS SU MAŽESNE PRIEMOKA, KUR JŪS PANAUDOTUMĖTE TUOS SUTAUPYTUS PINIGUS?

Visi respondentai, (%)

1. Per paskutinius 12 mėnesių daugiau nei pusė (53 proc.) suaugusių šalies gyventojų įsigijo kokius nors kompensuojamus vaistus sau ar šeimos nariams → kompensuojamus vaistus dažniau įsigyja moterys (60 proc.), vyresni nei 50 metų gyventojai (75 proc.), pensininkai (86 proc.) ir respondentai su mažiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį – iki 600 eurų (73 proc.). Lyginant su apklausa vykusia prieš metus (2015 m. rugpjūtį) pirkusių per paskutinius 12 mėnesių kompensuojamus vaistus gyventojų dalis padidėjo 10 procentinių punktų.
2. 28 proc. Lietuvos gyventojų, kurie per paskutinius 12 mėnesių įsigijo kompensuojamus vaistus, atsakė, kad įsigyjant tokius vaistus vaistininkas monitoriaus ekrane jiems visada parodo visus tos pačios veikliosios medžiagos, bet skirtingų gamintojų vaistus, o dar daugiau nei pusė (53 proc.) nurodė, kad taip būna kartais (ne visada) → beveik penktadaliui (18 proc.) respondentų vaistininkas tokios informacijos neparodo, o 1 proc. respondentų neatsakė į šį klausimą.
3. Trys iš dešimties (29 proc.) apklaustų kompensuojamų vaistų pirkėjų atsakė, kad įsigyjant kompensuojamus vaistus vaistininkas jiems visada pasiūlo įsigyti tą vaistą, kuriam yra mažiausia priemoka, o dar daugiau nei pusei (56 proc.) tai pasiūlo kartais → septintadaliui (14 proc.) vartotojų vaistininkas to niekada nepasiūlo, 1 proc. respondentų neatsakė į šį klausimą.
4. Aštuoni iš dešimties (79 proc.) gyventojų, kurie per paskutinius 12 mėnesių įsigijo kompensuojamus vaistus, visada ar kartais sulaukdavo vaistininkų pasiūlymų užsakyti reikalingą vaistą bei palaukti 2 – 4 dienas kol jis bus gautas, jeigu tokio pigiausio vaisto nebūdavo vaistinėje → trečdalis (32 proc.) apklaustų vartotojų (įsigijusių kompensuojamus vaistus) nurodė, kad vaistininkas jiems visada pasiūlydavo užsakyti tą vaistą ir palaukti 2 – 4 dienas, kol jis bus gautas, beveik pusė (47 proc.) tokių pasiūlymų sulaukdavo kartais, o šeštadalis (17 proc.) niekada. 4 proc. respondentų neatsakė į šį klausimą.
5. Labiausiai (94 proc.) suaugę Lietuvos gyventojai sutinka su teiginiu, kad „gydo ne pakuotė, ne tabletės spalva, o vaisto veiklioji medžiaga“ → apklausa parodė, kad su tokiu teiginiu visiškai sutinka du trečdaliai (65 proc.) respondentų ir trys iš dešimties (29 proc.) su šiuo teiginiu greičiau sutinka, o nesutiko tik 2 proc. apklaustų gyventojų.
6. Daugiau nei aštuoni iš dešimties (86 proc.) suaugusių Lietuvos gyventojų sutiko su teiginiu, kad „geriau pirkti tą vaistą, kurį rekomendavo gydytojas“ → su šiuo teiginiu visiškai sutiko kas trečias (33 proc.) respondentas ir dar daugiau nei pusė (53 proc.) greičiau sutiko, o nesutiko tik 6 proc. apklaustų gyventojų. 8 proc. neturėjo nuomonės.
7. Du iš trijų (65 proc.) suaugusių šalies gyventojų rinktis kompensuojamus vaistus, kurių priemoka mažesnė, kai gydymosi savybės tokios pat, paskatintų gydytojo rekomendacija, o antroje vietoje pagal svarbą gyventojams būtų vaistininko rekomendacija (nurodė 35 proc.).
8. Kas trečias (33 proc.) suaugęs Lietuvos gyventojas pastebėjo (girdėjo ar matė) VLK skelbiamus raginimus ir / ar vykdomą socialinę kampaniją, kad nereikia permokėti už kompensuojamuosius vaistus, o geriau rinktis tuos vaistus, kurių priemoka mažesnė, kai vaisto gydymosi savybės tos pačios.
9. Aštuoni iš dešimties (80 proc.) iš pastebėjusių šią informacinę medžiagą (VLK raginimus bei vykdomą socialinę kampaniją) nurodė, kad pirkdami vaistus jie rinkosi tuos, kurių priemoka mažesnė.